

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 4. ANUL XIII.

Telegrafulu este de doua ori pe septe-
man: joi'a si Duminec'a. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiiu la espeditura
toiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
catra espeditura. Pretiulu prenumerati-
nei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumatate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu an
8 fl. era pe o jumatate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Sabiiu, in 14/26 Ianuaru 1865.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu cu litere
mici, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si
pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Ce ne trebuie ?

III.

Ideile despre organizarea a ori ce felu de societate se
concep in deobste dupa ce realitatea au lucratu orecatu de
sine ca fara planu, spre desvoltarea lor. Staturile nu s'au
inceputu nici prin Licurgu, nici prin Solonu, nici prin Plato
s. a. ci ele au existatu, inca inainte de acesti'a. Si ei si al-
tii au adusu numai lumina preste elementele ce se desvolta-
sera orecatu, si sub influinta luminei acesteia, pusera in
rendu ceea ce au aflatu; de-si in ide'a, organizatiunile
societatiloru paru a fi croite mai totdeun'a pentru croirea a
societatiloru.

Noi aflamu la poporul nostru o desvoltare nu chiaru fara de
nici unu capataiu, ci strimtorata de nenumarate impregiurari
nefericite ale trecutului.

Strimtorarea acest'a au sustinutu intunereculu, care au fa-
cutu de unu numeru insemnatu de rami sociali nu s'au po-
tutu desvolta de locu, iara acei cari s'au desvoltatu, s'au des-
voltatu fara de perfectiunea cuviincioasa, si fara de a ne pote
promite unu viitoriu mai indelungatu.

Candu damu espressione acestoru cugete avemu inainte cu
deosebire starea materiala a poporului nostru, a carei base de si
esista, suntu fara de o lumina, carea sa le dea puterea de unu
aventu spre inaintare si nu cuprindu in sine garantii destule
pe viitoriu.

Chiamarea, carea o simtimu in asta privinta e deocam-
data mai multu atragatore de atentionea publicului catra regu-
larea si organizarea isvoreloru starei materialu. —

Starea materiala a noastra de pana acum s'au castigatu pre-
ste totu prin agricultura, economia de vite si in orecare me-
sura industri'a si negotiu.

Esperinta de tote dilele ne arata, ca agricultur'a noastra
dupa formele ei de pana acum nu mai e in stare a ne implini
tote lipsele nostre, pentruca putinulu locu se imparte in buca-
ticele asi'a de mici, incatu acusi nu e in stare de a nutri si a
provede pe proprietariulu seu cu cele trebuincioase; iara de alta
parte deca si catatimea e mai mare, dupa modulu luerarei de
acum, pamentulu de lucratu cere atatea spese, incatu abea adu-
ce ceva preste acoperirea acestor'a.

Cu economi'a de vite stamu si mai reu. Pentru acest'a
patri'a de multu nu au mai fostu in stare a ne fi indestuli-
tore si economii nostri au cautatu a-si duce turmele lor in
tieri stsaine. Tierile care erau scaparea economiloru nostri
semanau mai nainte a locuri fara stapani, acum inse vinu din
ce in ce mai strimtes si economii nostri acusi voru fi nevoiti a
le parasi seu in casulu celu mai favoritoriu a impucina tur-
mele lor.

Facia cu aceste impregiurari trebuie dara din vreme sa
ne cugetamu la o reforma radicala a isvoreloru starei ma-
teriale.

Spre acestu scopu va trebui ca sa ne studiamu bine mai
antaiu patri'a. Sa vedemu si sa cautamu mari aru fi isvo-
rele ce sa ni le poata ea oferi. Sa cautamu a impartii lucrulu
incatu nu nimenea sa nu lucre in zadar. Sa ne cugetamu sa li
referintiele patriei cu tierile invecinate nu numai in presentu
dar si in viitoriu si mai alesu, dupa ce se voru infintia dru-
murile de feru.

Inainte de tote insa trebuie, ca agricultur'e sa-i damu
o forma mai ratiunabila. Sa cautamu ca economii nostri sa se
invetie in tempu mai scurtu cu spese mai putine a castiga
mai multu. Acest'a inse nu se va pote ajunge decatu deca
vomu ave institute agronomice in tiara. Institutele aceste nu
voru fi numai penutru producatorii de cereale cum e grau,
secar'a, ovesu, cucuruza s. a. binefacatore, ci ele ne voru des-
chide ochii pentru folosirea pamentului spre a produce le-
gumi, pome si plante de forsu, precum sunt: canepa, inu s. a.
pentru stuparitu, vieritu, prasirea de vermi de matasa s. a. In

fine ele ne potu da o directiune chiaru si in privinta econo-
miei de vite, in urm'a carei economi'a de vite sa se poata
purta aici in tiara; in urm'a carei sa prasimu vite de feliori
mai nobile, care sa ne aduca si folosu mai multu. —

Fara de a face studii mai afunde, ne vedemu nevoiti si
acum ca si in alte renduri a atrage atentionea poporului nostru
asupra industriei si a negotului, acei doi rami carii au fostu
mai neglesi la noi pana acum. O privire catu de fugitiva a
positiunei ei intre tieri cari suntu cu multu mai apte pentru
agricultura de catu a noastra ne indamna la acasta, pentru ca
nici candu noi nu vomu fi in stare a tine concurentia in pri-
vinta esportului bucatelor, nici cu Ungari'a, nici cu Romani'a,
preste cari la tota intemplanrea aru trebui sa trecemu cu den-
sele. Bratiile cele multe care adi tigorescu langa cornele
plugului, seu care se nutrescu din sapatulu in parte, aru fi cu
multu mai bine resplatite prin o industria bine organizata,
si pietiele nostre nu aru fi silitu sa ne venda cu bani scumpi
manufacturele cele facute din productele, ce li leamu fostu ven-
dutu insa noi cu unu pretiu de batjocura. Dar si agricultorulu
nu aru fi silitu sa-si venda productele sale numai ca sa scape
de ele.

Spre a nu cade in pecatele amuritoare ale industriei tieriei
nostre de pana acum, ni-se voru cere si in privinta acest'a
institute, in care sa se desvolte totodata si unu spirit
speculativu.

In tipulu acest'a dara a regenera starea materiala, in ti-
pulu acest'a insa ne-amu si intrarmu pe viitoriu pentru lupta
cea pacinica, in care incepemu si noi, ba vomu fi siliti a ne
engagia; in tipulu acest'a in fine ne-amu pune in starea de a
ne castiga mijlocele pentru alte trebuintie, care atunci nu aru
mai accepta atatea provocari sterpe la ori ce intreprindere.

Dela Senatulul imperialu.

Siedinti'a 20. a casei ablegatiloru (din 4/16 Ian.)
s'a ocupatu cu operatiuni finantiale, si anume cu raportulu si
desbaterile asupra raportului comisiunei pentru controlarea
datoriiloru de statu. Comitetulu reprobaza, si cas'a ablegati-
toru se alatura la acesta reprobare, ca rezultatulu imprumutu-
lui de 40 milioane n'a fostu favoritoriu, si ca regimulu a n-
tardiatu cu comunicarea anticipatiunei de 3 mill. puncti-sterling
(moneta englesesca, 1p. st. cam 10 f.) si n'a cerutu contra-
semnatur'a comisiunei de controla; ca ministeriulu de statu a
zelogitu pamenturi de ale catatii Viennei menite pentru fon-
dulu largirei cetatii, pentru assecurarea loteriei fundatiunei ru-
dolfiane de 2 milioane de f., (acesta propunere la votare cade
cu 60 contr'a 70 voturi); in fine decide cas'a (la propunerea lui
Schindler) ca indatoririle, ce le-a gramaditu din caus'a acest'a
ministeriulu de statu asupra finantieloru statului, n'au putere
obligatore. —

In siedinti'a 21. din 7/19 Ianuaru se continuara des-
baterile din 4/16 Ianuaru. Siedinti'a catra capetu e forte
sgomotosa; caci ministrulu Plener denega casei dreptulu de a
aduce concluse normative („massgebende“) in cestiunile
acestea. Skene in urm'a acestei enuciari propune inchiderea
siedintiei, carea se si priimesce, dupace se da citire interpel-
latiunei Dr. Giskr'a si a 77 consoti.

1) candu are de cugetu regimulu a espune senetului impe-
rialu motivele si rezultatele asediului din Galiti'a ?

3) din ce cause se continua si acum acesta stare ? —

Sabiiu in 11 Ianuaru. Asta dimineta punctu la 5 ore
Escellentia Sea Parintele Mitropolitu Andreiu Br. de Sia-
gu n'a pleca la Vienn'a, spre a pasi in fruntea unei depu-
tatiuni respectabile de barbati distinsi ai bisericei romane orientale
si astfel a depune la picioarele tronului imperatescu multamita
sea si a Romaniloru transilvani si ungureni pentru sanatinarea
Mitropoliei. Deacolo. Esc. Sea credemu case va duce la Carlovitu,
pentru de a propera ducerea la deplinire a despartirii ierar-
chice a Romaniloru de catra Serbi. Domnedieu sa-lu poarte in

pace și să-i întărească virtutea, pentru că să poată duce la un capăt fericitoriu opul cel grandios, ce l-au adus până la stadiul acestuia. Urările și fericirile și binecuvântările Românilor orientali din Transilvania și Ungaria îi urmăză cu căldura din loc în loc și din pasu în pasu. —

Eri la 11 ore plecă la Viena și Esc. Sea D. Presedinte al Curții supreme judecătorești transilvane, Ladislau Vasiliu Pop, pentru de a începe funcțiunea sa în postul acestuia, carea se dee ceriul să fie aceea, ce ascépta dela Esc. Sea patrii a întreaga: epoca dreptului și a dreptății.

Comitatul Carasiu, Oraviti în 10 Ian. c. n. 1865. În ajunul serbatorilor născerei Mantuitorului, adică în 5 Ian. c. n. 1865 ne aduse Gazetă oficială vieneză și nouă cea mai îmbucurătoare știre despre înființarea Mitropoliei pentru Românii gr. or. ai Transilvaniei și Ungariei, precum și preînaltă denumire a Escellentiei Sele Domnului Episcopu Andrei Br. de Siagun'a de Mitropolitu alu nostru.

Știrea acestă lăindu-se de odată că fulgerul preste totu districtul reuni inteliginții româno-gr. or. la serbarea unei zile de bucuria în Oraviti montana, în biserică, și afara de biserică pentru reînvierea Mitropoliei, — ce dominea în 8 Ian. se și serbă în următorul tipu:

Înca în presă serbătorii fuseră iluminate amândouă orăsiile Oraviti montana și camerală împreună cu bisericel gr. resaritene în flacăra mandră, unde sub bobuitul treascurilor se tinu și „Bdenia“, și urmă unu conductu de facii din partea inteliginției și celor mai alesi orășeni ai noștri, pornindu dela otelul „Coron'a Ungariei“ — cu musica sonoră națională și multime de popor între urări și vivate entusiastice, în jos dealungul orăsiilor, și 'napoi. — Frumosu era de a vedé, cum și ceilalți concetățeni germani și alții de alta naționalitate și relege, din indemnul seu propriu iluminau casele sale și se bucurau cu noi împreună, — pentru care dragoste manifestată le multiamim din inimă. —

A doua zi, adică în 8 Ian. c. n., adunându-se și de prin pregiura inteliginției, preotimea, diregatorii și mai mulți reprezentanți comunali, se tinu în biserică după santă Liturgia iarasi sub bobuitul treascurilor, o Multiamire și Laudă lui Domnedieu, parintelui cerescu, ca a versat darul seu spre noi, — cu rugămintele îndatinate pentru pregratiosul nostru Monarchu Franciscu Iosifu I., la care actu bisericescu pontifică D. Protopresbiteru Iacobu Popoviciu pre lângă asistința de 14 preoti. — Actul acestă se finî cu o cuvântare depe amvora de d. Protopresbiteru rostită, și foarte acomodată serbătorii, în carea desvelindu bunătățile venite Romanilor dela augustă Casa domnitoare, aretă mai cu seamă parintescă grația de astăzi a Maiestatei Sele c. r. Apostolice la încuviințarea Mitropoliei noastre, — precum și aceea ce a castigat viața noastră bisericescă prin Mitropolia, prin denumirea celui mai meritat barbat, a Escellentiei Sele Domnului Andrei Baronu de Siagun'a de Archiepiscopu și Mitropolitu alu tuturor Romanilor greco-orientali din Transilvania și Ungaria; încheiandu între altele cu: Să trăiească Maiestatea Sea Imperatului! Să trăiească noulu Archiepiscopu și Mitropolitu!

Seră totu în acea zi în onorea serbătorii se tinu și unu banchetu în otelul „Coron'a Ungariei“ — unde se adună și luara parte preste 100 de persoane. — Musica națională și unu cor de cantareți alesi execută cele mai frumoșe și placute cântări românești, deschidându solenitatea cu: „Descépta-te Române!“ — La masă în tempu cuvenitu Domnulu Jude primaru cercualu Ludovicu Krengel, carele luă parte la toate solenitățile, — radică antăiul toastu pentru sănătatea, îndelungă viața, dreptă și grătiosă domnie a Maiestatei Sele c. r. Apostolice! — D. Protopresbiteru Iacobu Popoviciu iarasi pentru Maiestate, pentru întreaga casa domnitoare, și pentru noulu Archiepiscopu și Mitropolitu Andrei Br. de Siagun'a! urmandu la toate vivate entusiastice, și „La multi ani!“ — Apoi sculându-se d. advocatu Dr. Demetriu Hatieganu într-o cuvântare mai lungă cu repriviri asupră trecutului, asupră stărei Bisericii noastre de până acum, a luptelor ei celor drepte din punctul de vedere canonic, național și politic, — fiindu astăzi cultură popoarelor țării și scopul deschis al statului, — desfășură cu vorbe foarte vii marea însemnată a zilei acesteia pentru noi și venitorul nostru, — radicandu toastul antăi pentru Maiestatea Sea gloriosului și cavalerescul Imperatu Franciscu Iosifu I., carele cu pregratiosul și mărețul seu actu a facut epocă în istoria Bisericii noastre naționale greco-resaritene! — la carea îndată intonă corul: „Tine Dóme pre Imperatulu.“ — Apoi continuă toastul pentru Escellentia Sea primulu nostru Mitropolitu, premeritatulu Archiereu Andrei, carele mai pre susu de totu e înzestrat cu cele mai mari virtuți, calități, și tarii de

Archipastoriu alu turmei sbuciumate! — intrerupendu vivatele entusiastice, cantă corul „La multi ani.“ — După aceea urmara nenumerate toasturi pentru comisarulu ces. reg. congrasionalu și sinodalul Maiorulu generalu Ios. Baronu Philippovic de Philippsberg, — pentru înaltul Regimu alu Maiestatei Sale, carele a sprijinitu causă noastră bisericescă; — pentru barbatii noștri binemeritați anteluptatori, — pentru națiunea serbescă correligionară și Archiereii ei, și alte multe. — Petrecerea dură până în diori de ziua. —

Multiamita Ceriului! Multiamita luminatului și gloriosului Imperatu! Urări noului și premeritatului Archipastoriu, și Mitropolitu! — **Mai multi.**

Banatu — Comlosiu 16/3 Ian. Stimate Domnule Redactoru! Indesiertu asiu caută asemenare acelu fragede simțiminte de bucuria, ce au electrisat animele tuturor Romanilor dreptcredinciosi — întielegendu știrea despre reînființarea mitropoliei române în Austria, — indesiertu asiu nesui să descriu acea multiamire și indetulare mangăitoră, ce exprimau fetele până acum atât de îngrijite de suferințele trecutului lungu, — dar de s'aru mai poté grădă superlativulu, asiu dice, că și mai mare bucuria și multiamire a inspirat animele locuitorilor gr. resariteni ai comunității B. — Comlosiului cu această rară ocaziune, căci . . . și ore e mai de lipsă să motivezu această esaltatiune a bucuriei generale, candu prin radiile datătoare de viața ale mitropoliei române, nuorii cei de ghiață peru de pe orizontul bisericii noastre? . . . E de lipsă ore a motivă fragedele eschiamățiuni de bucuria ale copilului perdut, care după suferințe îndelungate reafându sinul cel plin de amor al mamei sele, se eliberă de asupririle masterei? . . .

Sublima e cantarea eliberatului din sclăvia, — dar multu e mai sublima intonarea imnului de multiamire a poporului, candu prin Pronia cea cerescă și bunătatea prebunului seu Domnitoru și Parinte — se simte salvat de apăsarea proslitismului, ce-i impută virtutea de pecat și energiă barbată de vitu! — Da-acum înainte preotii banatieni nu voru fi persecutați și batjocoriti, pentru că si-iubescu națiunea și servescu bisericii cu consciință; — nu se voru mai înfioră animele compatrioților binesentitori, temendu-se de scandalu la servitiul dăiescu, pentru că Românii în dulcea limba a mamei lor marescu pe Tatalu cel cerescu. —

Acum cantăți și preamariti pre Domnulu, căci e bunu Domnulu! Aliluia!

Dar indesiertu me încercă să descriu bucuria generală, ce a inspirat animele noastre, vedindu-ne eliberați de ierarchia serbescă, carea de atâtea ori a datu ansă de certe și frecări naționale-religionare.

Adencu multiami și incantati de acea speranță, că de spartirea noastră de Serbi în venitoriu se va prefăce în sin-cera și fericitoare cordialitate *), mai departe me marginescu cu simplă schitiare a serbării naționale-bisericesci, ce s'au tinut în B. — Comlosiu în onorea Mitropoliei reînviată. —

Înca la ajunul s. Născeri a Domnului fiindu surprinși și incantati de acea faimă măreță, ca Escellentia Sea Andrei Br. de Siagun'a e denumit capu alu bisericii române resaritene, s'a serbat în case private această stralucită încoronare a acceptărilor generale; — însă serbarea poporului în ziua prima a anului nou pentru totdeună va remane unică în analele comunității noastre. —

La 12 ore în noaptea spre anul nou detunarea unui tunu a desceptat pre ómenii, că să și iee remasu bunu de suferințele anului trecut, apoi la fiacare patrariu de ora bubuindu câte unu tunu, diminétiă la 1 ora sunetulu măreț alu companelor și alu tunurilor a chiamat pre credinciosii la rogaciunea de diminétiă, că să ceremu ajutorulu lu Ddieu pentru venitoriu. —

Precum la rogaciunea de diminétiă, asiă și la s. Liturgia poporulu în numeru neindatinat mare a umplut și încunguratu s. biserică, că să iee parte la servitiul dăiescu, facut de venerabilii noștri preoti: Parintii Vicentiu Șierbanu, Ioann Grozescu și Iulianu Bogdanu.

Poporulu cu cea mai viua atentiune asistă la acestu servitiu mărețu, și pe fatia fiacărui a potea citi, că ascépta acontinutarea implinirii dorințelor lor. — Candu primulu pontificant V. Șierbanu a pomenit pre Patriarchulu Serbilor, și încă actualulu nostru Episcopu Samuilu — unu linu murmur pareă că s'a lătit prin popor; după ce Parintele Ioann Grozescu, spre odichnirea acceptărilor, îndată după acestă a pomenit: pre Archi-Episcopulu și Mitropolitu nostru Andrei. . . , fetele credinciosilor se inserinara de nou, ochii ardeau de bucuria, și mai tardiu P. V. Șierbanu prin o predică estensivă și petrundiatore, cu graiu înalt și mangăitoriu esplicandu însemnata-

*) Și noi santemu de această credință și dorință. (Red.)

tea dîlei anului nou și cu trasuri viue și incantătoare descriindu venitoriul celu frumosu alu bisericeii și națiunei noastre în urmarea devenirii noastre sub mam'a comuna, sub bisericea româna, a radicați animile ascultătorilor, cari astfel eschidiendu lóta indoiel'a despre eliberarea Românilor de sub ierarchi'a serbésca, adencu multiamiti cu animile pline de bucuria s'au dusu cătra casa.

Dupa médiadi în piața furnică o multime de ómeni, căci P. Ioann Grozescu și Inspectorulu D-Lui d. C. Schiffmann a chiamatu poporulu la o ospetare și serbare comuna, — carea de-si în prîpa energioasă, dar cu arangiere istetia și demna de recunoscintia s'a tinutu la cas'a comunei, unde mai tardiu și P. V. Sierbanu și I. Bogdanu invitandu-se în mijloculu poporului, maréti'a serbare naționala-bisericeasca s'a inceputu în ordinea și cordialitatea cea mai frumoasă. — Venindu apoi ordinea toastelor, d. Inspectoru mai antăiu a radicați pocallulu pentru sanetatea prébunului nostru Imperatu și Rege, care prin reînfiintierea mitropoliei române, a asigurat prosperarea bisericeii resaritene și a stabilitu pacea și concordia între popórele compatriote și correligiunarie, a sigilat contielegerea Românilor și a Serbilor. Entusiastice vivate acompaniate de bubuitulu tunurilor au urmatu acestui toastu binenimeritu. — Apoi toti preotii și unii mai alesi din poporu inchinandu întru sanetatea și viétia 'ndelungata a prébunului și meritatului parinte sufletescu și capu alu bisericeii române, precum și a tuturor barbatilor ce s'au luptatu și ostenitu pentru reînfiintierea mitropoliei române, între cantece de bucuria, și nenumerate detunări a tinutu pâna tardiu acésta serbare marétia, a cărei pomenire va remané locuitorilor comunei noastre nestérta.

Asiu pecatni, déca nu asiu aminti frumós'a energia a d. Inspectoru Cr. Schiffmann, care de si e de naționalitate serba, totusi decandu avemu onóre a-lu avé în giurulu nostru, cătra Români totu cu sentimentu de dreptate s'a aretat, și cu acésta ocaziune d-sea împreuna cu P. I. Grozescu a fostu initiatorulu serbării, ce atátu de placutu a surprinsu intrég'a noastră comuna, — dovadaca „clara pacta boni amici“, — căci toti barbatii inteliginti și nepreocupati de ura naționala, precum și d-lu Schiffmann, recunosc ca de spartirea bisericeii române de cea serbésca în privinti'a administratiunei va efectu cordialitate între Serbi și Români. Deu D-dieu!

Ere mi'a.

Din Vienn'a ne surprinde „Wiener Zeitung“ cu o scire de mare însemnatate. Maiestatea Sea emise în 5/17 Ianuariu o p. n. patentă cătra Banulu Croatiei, Br. Sokcsevich, prin carea-lu provóca a conchiama dupa datin'a tierei o conferintia banala, și a pertracta și a responde la 3 puncte privitoare la o alegere drépta și corespunditoare; căci Mai. Sea este resolutu, a conchiama pe primavéra diéta croato-slavo-nodalmatina. — Precum se vede, regimulu prin mesur'a acésta va sa smulga și pre Ungaria din passivitate.

Varietăți și noutăți de di.

(Espositiune internatiunala agricola.) În 3/15 Maiu 1865 se va tine în Colonia (Köln), sub protectoratulu reginei Augustă din Prussia o espositiune generala internatiunala de produse, unelte și masine de agricultura și silvicultura (paduraria), apoi de horticultura (gradinaria) împreuna cu o espositiune de lucruri din economi'a casnica a tieranului și padurarului.

(Ovatiuni din partea juristilor români din Sabii u.) A două di de Craciunu juristii rom. dela academi'a c. r. de drepturi de aici adusera devotamentulu loru Esc. Sele Mitropolitulu Andreiu Br. de Siagun'a; ear la anul nou Esc. Sele D-lui Presedinte alu Curtii cassative transilvane L. V. Popp. La ocaziunea aceea vorbi jur. IV Candrea, la acésta jur. IV. Maximu. Cuventulu cestui din urma (stenografitu de jur. IV. Branisce) este urmatoriulu:

Escelentia!

Unu simtiu dulce și puternicu a balbaitu și balbae în peptulu nostru pentru Esc. Vóstra, și acestu simtiu imbelsugatu de entusiasmu sublimu — mirare — nu si-a potutu croi locu și aflá ocaziune, unde sa sbóre din peptulu nostru destinatu devotiunei pentru Esc. Vóstra, nu si-a gasitu ocaziune, pâna acum, candu se vede în placut'a positiune de a felicitá diu'a onomastica a Esc. Vóstre. Aici juristii rom. dela academi'a din Sabiiu cu inim'a sleita în profunda evlavie cătra ocarmuitorulu desusu alu popóreloru ceru umiliti de la acestu imperatoru, că sa verse de susu unu lungu siru de ani insotiti de o plina, viua și voiósa sanetate, de o dulce odichna a inimei și o putere energica, spre a poté sluji înca multu cá bravu preotu alu dreptății și cá proptea nestarnita națiunei în suferintiele sale.

Luati cu Esc. Vóstra aceste simtieminte, candu Va Vetii despartii de iubita și dulcea patria.

(Unanimu: sa traisca Esc. Sea!)

Esc. Sea respunse: Ve multiamescu D-loru pentru atentiunea, care mi-o aretati și simtiemintele, care le-ati descoperitu acum. Ve pretiunescu acésta atentiune cu atát'a mai vertosu, cu câtu bine-mi aduc aminte de tempulu candu eram și eu în starea — în sferá acésta, a d-vóstre, — candu și eu me pregatiamu pentru cariera pe care me aflú astadi.

Eu, d-loru, ve poftescu, cá ostenelele, ce le puneti d-vóstra în pregatirea spre esireapre scen'a vietiei publice, sa fia încoronate

cu unu rezultat bun. Ve recomendu d-loru, cá sa puneti stradanio nu numai în castigarea sciintieloru trebuincioase spre ajungerea scopulu d-vóstre, ci totodata sa ve siliti a ve insusi și calitatile de a ve face destoinici de a fi nu numai amplotiati, ci și cetatieni buni. — Ve recomendu, ca cu astfelu de sciintie sa ve insusiti și o portare buna morala, pentru ca numai asiá poteti sperá, cá ostenelele d-vóstre sa fia încoronate cu unu efect bun.

Inca odata ve multiamescu pentru atentiunea, ce ati aretat-o cátra mine, si ve rogu, cá sa fiti convinsi, ca eu voi remané credinciosu fiu carei mele patrie, și candu voi fi departatu din trens'a, ve rogu ca sa me tineti în aducere aminte.

(Unanimu: Sa traisca Esc. Sea! de 3 ori.)

Principatele române unite.

„Regeneratiunea“ aduce proiectulu de adresa alu Camerei, assecurandu-ne, ca acel'a prin desbaterile lui nu va suferi modificatiuni însemnate. Deci lu comunicamu și noi.

Mari'a T'a.

Aplaudandu patrioticele cuvinte ce Mari'a T'a ai adresatu senatului și adunarei electivae a Romaniei, în diu'a constitutiunalei deschideri a antăiloru Sessiuini, Noi, reprezentanti ai națiunei romane, n'amu facutu de câtu a reproduce insusi vocea acestei națiuni pe care Mari'a T'a ai salvat-o în diu'a de 2 Maiu, din pericolile pasiunilor politice din intru și a osândei din afara.

Inim'a Mariei Tale, suntemu siguri, a simtitu în diu'a de 6 Decembre, bucuria ce resulta totdeun'a din consciintia unei sacre datorii implinite, din satisfactiunea unui mare scopu dobânditu.

În aceea di Mari'a T'a, ai vediatu adunate în jurulu Tronulu acele nóue institutiuni cu care ai dotatu Tiér'a, și care erau neaperate pentru desvoltarea și întarirea statulu Român.

Prin devotamentulu cătra tronul și cătra pactulu fundamentalu, prin concursulu energicu și sinceru la tóte actele reformatore și liberale ale guvernulu Mariei Tale, prin esemplulu concordiei și armoniei, în relatiunile ei cu celelalte corpuri mari ale statulu, adunarea se va silí a dovedi ca Mari'a T'a, candu în diu'a de 2 Maiu ai propusu națiunei romane prefacerea institutiunilor sele politice, ai sciutu bine și prin o lunga ispita ce lipsea constitutiunei sele politice, pentru ca acésta se póta functiun'a într'unu tipu normalu și corespunditoru maritimóseloru cugetări ale Augustiloru monarhi subscriitori conventiei din 7/19 Augustu 1858.

Adunarea, se asociase cu simtiementulu unei mari datoriri de recunoscintia ce Mari'a T'a, în numele tierei, ai esprimatu cătra inalt'a p r o v e d i n t i a pentru invederatulu sprijinu ce a acordatu Romaniei în mijloculu crizei prin care eaau trecut, precum și cătra Inalt'a Pórt'a și potirile garanti care în statornic'a lor bunavointia pentru Patri'a noastră, s'au grabitu a recunósce nóuele institutiuni ce Romani'a, cu dreptulu seu de tiéra libera și autonoma, s'a datu în dílele de 10—14 Maiu an. tr.

Aceste institutiuni fiindu basate pe nemuritoarele principii dela 1789, Ele sunt scumpe națiunei noastre, și Adunarea, proclamandu inca odata adesiunea ce li s'a datu prin plebiscitulu din 10—14 Maiu, ia inaintea Mariei Tale sacra îndatorire de ale apará și ale mantiné cá bunulu cel mai pretiosu, cá patrimoniulu cel mai sacru alu societăti române.

Luându inaintea Mariei Tale și a tierei unn angajamentu atátu de solemn, cum sa nu multiamimu Mariei Tale pentru tóte acele maretie fapte, care au urmatu actulu din 2 Maiu, care a prefacutu principiile în legi, promisiunile în realitati, care a prefacutu principiile în legi, promisiunile în realitati, care au transformatu societatea noastră într'o societate moderna, dându tuturor classelor ei, aceleasi drepturi și aceleasi îndatoriri; cum sa nu multiamimu Mariei Tale pentru curagiós'a și patrioticea initiativa, pentru neobosit'a staruintia prin care Mari'a T'a într'unu terminu mai scurtu de 7 luni, ai reusitu a dá o organizatiune intréga, în zadar reclamata de dens'a, de unu timpu atátu de îndelungatu, cumu tiér'a sa nu binecuvantedie pe Mari'a T'a care în mijloculu ordinei celei mai deseversite i-a datu tóte aceste legi și reforme pe care alte națiuni, mai putinu ferice, nu le-au potutu dobandi decátu numai dupa staruintie seculare și cu sacrificii îndelungate?

Descentralisarea administrativa, independintia comunei și a judetiului, înzestrarea tierei cu acel'asi codu penalu și cu acelasi codu civilu, introducerea juriului, fondarea statulu civilu și a casatoriei civile, egalitatea drepturiloru cetatienesci, sunt atâtea reforme care punu națiunea noastră în nivelulu civilisatiei moderne.

Libertatea consciintiei, egalitatea cultelor, crearea Sindulu centralu pentru bisericea ortodocsa româna, protectiunea celorlalte culturi, voru face din locuitorii tierei o natiune compacta, strinsa, pentru a-si bineapera tiér'a, pentru a-si binecuvénta Domnitorulu.

Legua instructiunei publice cu care Mari'a T'a ai înze-

stratu tier'a este menita într'unu scurtu timpu a transformá in modulu celn mai binefacatoriu cultur'a viitoareloru generatiuni. — Acést'a nu va fi cea mai neînsemnata din reformele ce Romani'a datoresce Mariei Tale.

Totu asiá este si cu legea pentru organisarea armatei. Mari'a T'a, prin o asemenea legiure ai redescoperitu vechiulu spiritulu militarulu alu natiunei romane, ai reintemeiatu strabunelile instituti militare, cáror'a Romani'a le datoresce o istorie si o esistinta nationala. Insa Mari'a T'a, nici instructiunea publica, nici armat'a n'aru fi dobanditu bas'a loru cea ma solida deca bratiile clasei cei mai numeroase a natiunei nostre; deca munc'a acestu capitalu sacru alu individualitatii umane aru fi urmatu a mai fi robite. — Prin decretulu din 14 Augustu Mari'a T'a desfiintandu clac'a, ai emancipatu munc'a, ai emancipatu proprietatea, ai asternutu bazele cele mai trainice ale instructiunei publice, ale organisarei poteriloru nostre militare, ai asiguralu insusi nationalitatea nostra, si cându in fati'a martiriului decretu din 14 Augustu care au datu sateloru libertatea si pamentu, adunarea într'unu glasu unanimu, Ve dice: bine ai facutu Mari'a T'a, Ea nu face decât a reproduce acelu glasu a 500 mii de familii de clacasi care, dela o margine la alt'a a Romaniei, pe laturile siesuriloru si prin váile Carpatiloru binecuvintéza numele Illustrului loru liberatoru. Ea nu face decât a repetá chiaru glasulu tuturoru luminatiloru proprietari de mosii care numai legi din 13 Augustu, datoréza de a avea o proprietate sacra si absoluta.

Adunarea va pune o deosebita rivna pentru a face cá indemnitatea garantata proprietariloru prin decretulu din 14 Augustu, pusu de Mari'a T'a sub scutulu onórei Guvernului si alu tieriei, sa se efectue in tota intregimea ei si la termenele prescrise de lege.

Asemenea Adunarea va sila corespunde la dorinti'a Mariei Tale si la asteptarea tieriei, dându guvernului Mariei Tale tote putintioasele mijloce pentru a activá repede executare a cáiloru de comunicatie, precumu siósele, cái fluviale, si drumuri de feru.

Mari'a T'a concediandu drumurile ferate de peste Milcovu, va binevoi a crede in vi'a satisfactiune a natiunei. Speramu ca guvernulu Mariei Tale, patrunsu de interesulu ce porta pentru ori ce combinatiune ce aru uduce o fericita solutiune si pentru cáile ferate de dincóce de Milcovu, nu va întârzi de a presentá adunarei ori ce cerere de concessiune favorabila, ca astfelu tier'a nostra sa-si póta indeplini missiunea ce are de a legá Orientulu cu Occidentulu.

Proiectele de legi ce ni se promitu de Guvernulu Mariei Tale, pentru creatiunea stabilimentelor de creditu de diferite naturi, voru fi studiate cu celu mai mare zelu din partea adunarei; cáci, asemenea stabilimente sunt menite a dá sborul celu mai repede, in florirei si bogatiei publice, prin satisfacerea intereselor private si-a aspiratiuniloru celor mai legitime ale tuturoru claselor societatii nostre.

Recunoscemu si apretiuimu activitatea esemplara a Guvernului Mariei Tale, in indeplinirea marilor lucrari si a reformelor facute in asiá scurtu timpu. Elu, cu dreptu cuventu a castigatu drepturi la recunoscinti'a publica.

Adunarea se simte fericita de a se asociá cu Mari'a T'a, in multimirile ce se cuvnu Consiliulu de Statu, care a luat o parte atât de mare intru confectionarea nóveloru legiuri. Adunarea sperá ca Consiliulu de statu o va pune in positie de a-i re'nnoi adese ori aceste multumiri.

Satisfactiunea ce Mari'a T'a a-i simtitu facandu corpuriloru legiuitoare espunerea marilor reforme operate dela 2 Maiu si pâna la 6 Decembre, este impartasita de tier'a întrega.

Acést'a espunere, reamintindu tieriei bun'a si patriotic'a întrebuintiare a dreptului ce natiunea v'au datu, prin Plebiscitul din 10—14 Maiu, pune pe adunare in placut'a positie de a sperá ca Mari'a T'a pasindu pe calea ce natiunea v'a tras'o si pe care Mari'a T'a ai urmat'o cu atât'a succesu pentru destinatele Romaniei, veti face a se complectá câtu mai curendu organisati'a tieriei. In acést'a privintia, cá in tote celelalte acte sevársite de Mari'a T'a, adunarea chiaru de acum promite Mariei-Tale, totu sprijinulu si tota a sea constitutiunala aprobatiune.

Puindu o întrega incredere in patrioticile Vóstre cugétari si in sprijinulu ce pururea ai datu demnitatii si drepturiloru neprescriptibile ale natiunei, adunarea cu tota sigurantia ascépta de a vedea câtu mai curendu resolvându-se si cestiunea ajutoriului promisulu locuriloru sante. Adunarea proclama inca odata secularisarea bunuriloru de mân'a mórtá decretata prin legea din 13 Decembre 1863. In privintia cifrei in sa, Romani credinciosi misiunei lor stramosiesci de a aperi ortodoxia in orientu, si-punu tota a loru incredere in Mari'a T'a, ca vei sci a combiná generositatea romana cu mesurá mijloceloru finantiale ale tieriei.

Mari'a T'a, adunarea a respunsu la apelulu ce i-ati facutu

de a se ocupa mai cu dinadinsulu de cestiunea financiara. — Ea a tinutu cá acestu respunsu sa se faca prin unu actu vederatu. Ea a votatu bugetulu pentru exercitiulu 1865. Adunarea a tinutu cá celu antaiu actu alu activitatii se constitunale sa fie indiestrarea tieriei cu unu bugetu regulatu si votatu la timpu de puterea legiuitoare. Acést'a odata facuta, adunarea va pasi cu scrupulositate in cercetarea socoteliloru aniloru trecuti, cá astfelu fiecare guvern sa-si aiba bilantiulu seu statornicitu si tier'a sa fie indestulata despre situatiunea sea financiara.

Apelulu facutu de Mari'a T'a pentru infratirea tuturoru claselor societatii nostre a gasitu in adunare si suntemu siguri ca va gasi si in tota tier'a, unu resunetu unanimu. Pacea si infratirea sunt mai alesu acum de o necesitate capitala, deca este ca organisatiá Romaniei sa prinda radacini puternice in pamentulu ei si in inimile filoru sei. Reintroducerea strabunei infratiri in mijloculu nostru nu aru fi daru pagin'a cea mai putinu stralucita din analele domniei Mariei-Tale.

Mari'a-T'a, in diu'a de 6 Decembre v'amu depusu juramentulu nostru de credintia. Astadi Ve depunemu juramentulu nostru de devotamentu. Astadi Ve promitemu totu concursulu nostru pentru a Ve usura si grabi realisarea dorintiei si a nobilei ambitiuni ce v'ati propusu; aceea, de a face cá poporul romanu sa dobandésca sub Domni'a Mariei-Tale tote libertatile de care se bucura natiunile cele mai inaintate.

Cátu pentru noi, Mari'a-T'a prin lucrările nostre vomu veghiá cá tinerele nostre institutiuni, din di, in di sa se consolideze mai multu, astfelu in câtu ele sa fie mai presusu de ori ce periculu.

Fagaduintiele nostre Mari'a-T'a, voru fi totdeun'a traduse prin acte, unulu din aceste acte este acelu, de a constata in fati'a natiunei titulu ce prin lucrările Mariei Tale ai dobanditu, titlu ce astadi-lu proclamamu, ce nati'a intaresce, ce istoria lu-va pastra, titulu de întemeiatorulu si reformatorulu Statulu Romanu.

Cu acestu titlu salutându-te dar, adunarea electiva a Romaniei si saversindu cu strigatulu devenitu astadi nationalu si nedespartitu, sa traiésca Romani'a, sa traiésca Illustrulu Ei reformatoru ALESSANDRU IOANNI.

— O scire de mare importantia aduce telegrafulu din Romani'a, ca adica Filipescu aru fi propusu in senatu: cá dinasti'a Cus'a sa se proclame ereditaria in principate. —

Prospectu politicu.

La inceperea camerei prussesci presedintele Grabov descoperi in cuventu lungu si francu relele statulu, adica contrastulu intre guvernulu si poporu, si majoritatea camerei respunse cu acclamatiuni entusiastice. In sedinti'a urmatoare ministrulu de interne contele Eulenburg protestéza contr'a acestei procederi nainte de constituirea casei, si dice, ca limbajulu acest'a va strica de nou complanarea, ce o-a cercatu si o cerca regimulu. — Bugetulu arata veniturile si spesele pe 1865 cu 150,714,031 taleri. (Unu taleru prussescu = 1 f. 50 xr. v. a.)

Camera, carea la neputu se diceá ca nu va vota bugetulu de felu, a priimitu in principiu discutarea asupr'a lui. — Principele Carolu a plecatu dela Vienn'a indereptu in 8/20 Ianuariu.

Regimulu francesu continua a dá in judecata pre Episcopii, cari au publicatu enciclic'a si punctele din silabulu papalu; ear Episcopii din parte-si continua a dá la proteste contr'a acestui amestecu alu puterei lumesci in afacerile bisericesci. Numerulu acestoru proteste suie la 40. Imperatulu Napoleonu i s'a tramisu din Rom'a assecurarea, ca enciclic'a e o mesura curatu dogmatico-bisericésca si n'a intentiunatu nici decâtu punerea in lucrare a principiiloru eii. In urm'a acestoru descoperiri oficióse imperatulu s'a liniscitu si a luat mesurile de lipsa, cá sa se restabileze bun'a contielegere intre Parisu si Rom'a, prin aceea, ca nu concede a se face asupr'a Episcopiloru ultramontani cercetari si judecati asiá grele, precum voiau unele din tribunale, cari in zelulu lor se aratasera mai napoleonice decâtu Napoleonu. — Imperatulu sa-si fia datu consensulu, cá la casu de mórté a lui reginti'a sa o duca printiulu Napoleonu. — Renumitulul socialistu si literatu Proudhon a repozatu in 7/19 Ianuariu in Parisu.

Din Petropole se telegrafesce, ca marele-principe Co stantinu este numitu Presedinte, Milutin si Butkow membri ai senatulu imperialu rusescu. — In bugetulu militarulu pe anulu 1865. s'au facutu reductiuni (imputinári) de 24 1/2, in celu pentru marina de 4 1/2 milliône ruble.

„Gen. Coresp.“ comunica cele mai de frunte puncte din concordatulu, ce aru ave de cugeta a-lu incheia scaunulu papalu cu regimulu messicanu.